

de decimis prohibitio est in Concilio Lateranensi : inde quod de Laicis fuit dictum, intelligendum non est de illis, qui ante illud Concilium acquisiverunt decimas, eo enim tempore possessio laicis fuit communis, Rosenthal. *de Feud. cap. 4. concl. 40.* Deinde etiam excipiuntur, qui non sunt mere laici, ut Equites Melitenses seu Johannitici &c. tertio denique laici, qui jus decimandi acceperunt a S. Pontifice, Barbosa *de Jur. Eccles. L. 3. cap. 26. §. 2. num. 52.* Ziegler. *ad Lancellot. d. L. 2. tit. 26. §. 16.*

CAPUT IV.

De Jure Feudali non cessibili.

§. I.

Dominium feudi directum an cedi queat?

Allodia pro lubitu alienari, & sic etiam cedi posse, in confesso est, nisi specialis ex lege vel ratione fluat exceptio. Dominium autem directum, quod feudi nomine competit, non feudale, sed allodiale esse, & consequenter cessionem admittere, regulariter dicendum foret, nisi peculiaris constitutio Conradi obviaret, *11. Feud. 34. §. ex ea lege Tit. 9. f. Tit. 55. præterea Ducatus. 1. Feud. 22. §. si quis fecerit.* quod juris feudalis interpretes passim confirmant. Addunt rationem : quod idem fidelitatis respectus sit in domino, qui est in vasallo, (quod tamen omni dubitatione non caret,) & servitia a vasallo præstanda consistant in reverentia & obsequio. Olea. *dict. Tit. 3. qu. 6. n. 23.* Dn. Brunnem. *de Cess. cap. 4. n. 24.* Sed quod Dd. statuunt, Dominium eodem modo, quo vasallus, privari directo dominio propter alienationem, *arg. textus 11. Feud. 26. vers. Domino.* id merito negandum, quia non est idem respectus inter vasallum & Dominum; ille huic tenetur ad obedientiam, hic vero illi ad protectionem. *conf. Dn. Struv. Synt. Jur. Feud. cap. XIII. aph. IX. n. 14.* Facilius autem id procedet, si dominus vasallum non defendat, cum possit : quo casu vasallus obedientiam Domino vicissim denegare, rem, tanquam allodium possidere, & sic jus suum cedere poterit.

poterit. Alii dicto text. in §. *ex ea lege* u. *Feud.* 34. distinctionem adhibent, an scil. jus vasallagii cedatur in æqualem vel majorem, aut vero in minorem; & non illo, sed hoc casu alienationem & cessionem prohiberi tradunt, quos vid. apud Lentz. c. 20. m. 6. n. 7. seq. sed quomodo id probent, ipsi videant. An autem ad nostrum Imperium hæc ita recte applicentur, dubium est, cum ipsum legislatorem dicta constitutio non afficiat. Imperatoribus liberiolem olim quam hodie alienandi facultatem competiisse, docent cessiones & venditiones Italica & privilegia de non alienando civitatibus concessa, quale accepit Francofurtensis, Fridbergensis &c. Dn. Vitriar. *Jur. Publ. L. 1. T. 18. §. 6.* Hodie hæc alienandi & cedendi facultas Imperatoribus penitus adempta, vid. *art. 9. Capitulat. Carol. & 12. Capit. Leopold. & Joseph.* quod certam habet rationem, quia imperii feuda non soli Imperatori, sed Imperatori & imperio, feudali nexu sunt obligata, ubi Status simul comprehenduntur.

§. II. De Vasallo quoque expedita est sententia, feudum ab eo cedi non posse u. *Feud.* 52. ne Domino invito novus obtrudatur vasallus. Necessè itaque est, ut accedat consensus Domini: solus, in feudo novo; & agnatorum, in antiquo eorum scil. quorum interest, u. *Feud.* 39. 45. 52. 55. & quia in tali cessione Dominum suum contemnere videtur vasallus, jure suo cadit, u. *Feud.* 52. 55. Hæc omnia planissime se habent, de jure feudali communi. Videamus ergo, an valeant in nostro Imperio textus alleg. ? Affirmant id magni nominis Jcti Roland a Valle conf. 100. num. 68. Vol. 4. & conf. 57. num. 28. Vol. 3. Dn. a Rhetz. *Jur. Publ. L. 2. tit. 32. §. 1. Berlius de Pact. Famil. illustr. c. 9. p. 607. seq. Ziegl. de Jur. Majest. L. 1. c. 4. num. 27. & 28.* ubi ad eundem modum addit Responsum Jctorum Witteberg. B. Dn. a Seckendorf. *Teutschen Fürsten-Staat P. II. lc. 3. n. 6. Multz. Represent. Majest. Part. 2. cap. 13. §. 4. n. 64.* Idem de bonis domanialibus habet Springsfeld *de Apanagio C. 7. n. 27.* Verum si consideres, Status imp. se non habere ut nudos vasallos, sed aliquo modo participare de Imperii majestate, Imperatori etiam soli

non competere directum dominium, sed cum imperii Statibus simul; dubia redditur opinio. Inde abit in alterum extremum, negando, quod jus feudale hac parte ad Status Imp. applicari queat & debeat, prolabantur, & liberam possessionum oppignorationem, alienationem & cessionem Statibus permittunt, communem Germaniæ consuetudinem prætendentes. Merckelbach apud Klock. *Tom. 1. conf. 11. n. 146. seq.* Franzk. in *Consilio MSC.* quod carptim refert Struv. *de Feud. c. XIV. aph. 29. n. 5.* Tutius tamen putamus mediam incedere viam, ut non omnino libere per modum allodii eis alienare liceat, nec plane denegetur, & excelso dignitatis eorum fastigio præter fas detrahatur. Affertur quidem exempla non raro alienatorum Principatum, Comitatum &c. in Imperio, sed hæc pro ratione temporis erunt dijudicanda. Putamus autem, posse Principes Imp. quidem non alienare aut cedere totum Principatum, bene tamen aliquam ejus partem absque consensu imperatorio, quod etiam agnoscit Dn. Seckendorf. *loc. cit.* post Gylmannum Dn. Præses *Dissert. de Obligat. feud. consens. munita c. 2. num. 9. seqq.* quem locum de omnimoda totius principatus alienatione & cessione male allegat Dn. Itter. *de Feud. imp. cap. 23. num. 2. conf.* Henr. Mich. *Respons. Kilon. XIV. p. 129. seq.* ubi tandem ita concludit: und seynd die alienationes particularum terræ feudalis in Teutschland so bekant und häufig / ut absurdum sit de recepta & quotidie usurpata per omnem Germaniam talium partium alienandi consuetudine einigen Zweifel zu machen. Franzk. *d. Consil. verb.* und hat solche assertion desto mehr statt / wenn nicht die Frage von dem ganzen Principatu oder Comitatu - - - sondern nur einem oder dem andern partial. Gut entstanden zc. Schilter. *ad π. Exerc. 49. §. 68.* usque huc ille. Præterea Nobiles immediatos Svevicos de feudis suis libere disponere posse, ex privilegio Rudolphi a Friderico II. confirmato, tradit Itterus *d. c. 23. n. 9.* Cæterum commune Jus Feudale locum adhuc habebit in vassallis Imperii mediatis seu valvasoribus, nisi iterum aliud vel privilegio vel consuetudine introductum,

§. III. Inter Feudalis Juris Interpretes, præsertim neotericos, non levis controversia oritur de Feudo Nobili, an per ejus cessionem ipsa nobilitas alicui cedatur. Nobili feudum communiter ita describunt, quod nobilitet eum, cui conceditur: seu cui nobilitandi vis inest, Rosenth. *de feud. c. 2. concl. 2. n. 2.* Anton. *Disp. Feud. 1. th. 6.* Struv. *Synt. Feud. c. 3. aph. 5.* Illustr. Dn. a Rhetz. *ad Jus feud. L. 1. t. 1. n. 13.* ita quoque ab antiquioribus juris feudalis Scriptoribus fere omnibus statuitur. Suspecta neotericis quibusdam visa fuit hæc sententia, præsertim cum jure feudali aperte fundata non sit, & quia nobilitas non rei, sed personæ inhærere possit & debeat, quod ipse Struvius agnoscit *cit. loc. aph. 5. n. 1.* add. Ziegl. *de Jur. Maj. L. 1. c. 28. n. 17.* Iterus *de Feud. imp. C. 3. n. 5.* ubi *n. 3.* nobilitatem civilem ita describit, quod sit dignitas atque præ eminentia egregiis plerumque artibus quæ sita, & natalium virtute in sobolem derivanda: indeque male congruere, ut sola possessio quemvis e face nobilitet: Et verum est, res hominibus, non homines rebus accedere, *L. 44. ff. de Aedit. Edict. Perez. ad tit. C. de Dignit. n. 40.* Pretiosior quoque est homo, quam ut ipsi a rebus nobilitas afferri possit. Hæc bene se habent certo modo; non enim hoc loco dicam de moribus depravatis, quibus nobilitatem latifundiis metimur, absque re vero alga vilio rem habemus. Interim tamen ad dignitatem tuendam non mediocria bona requiruntur. Huc spectare videtur Fürstenerius scriptor personatus, *de Suprematu*, qui Statibus Imp. eo eminentiori gradu jura tribuere conatur, quo magis opibus atque armis valent: & facit textus *Capitulat. Leopold. art. 44.* quo quis ad Principum classem eveli non potest, nisi inter cætera requisita possideat immediata imperii bona, ad sustinendam dignitatem sufficientia.

§. IV. Verum si penitius inspiciamus autores, qui pro nobilitate per prædium cedenda & transferenda pugnant, aliqui eorum in re fere cum cæteris conveniunt: non enim nobilitandi vim principaliter rei, sed potius primitus investientis voluntati & facultati adscribunt, Carpz. *Disput. Feud. 11. th. 13. & 14.*

An per
concessio-
nem feudi
nobilitas
cedatur
ipsa No-
bilitas ?

Decisio.

An ani-
mus nobi-
litandi
presuma-
tur?

Struv. *de Feud. cap. 3. aph. 5.* & feudum nobile conferre saltem nobilia jura rei inhærentia, ita ut possessor illa exercere possit, v. c. Idictionem, jus patronatus &c. non vero ut ipse fiat nobilis, Struv. *d. l. aph. 8. n. 2.* Omnem controversiam ex intentione concedentis decidit Olea *de Cess. Tit. 3. qu. 1. num. 29. seq.* Utrum autem hæc intentio, si expresse non habeatur, præsumi debeat, ulterius controvertitur. probat id Mascard. *de probat. concl. 1094. num. 5.* Struv. *Cap. 3. aph. 5. n. 1.* Bitsch, *ad Jus Feud. l. 2. tit. 10.* huc facit Lehmann *Recht cap. 21. f. ibi:* Es erhöheth nichts des Mannes Schild noch seinen Adel / denn Fahnlehn / ob ihm das geliehet wird &c. Sed id maxime urget Iterus *d. c. 3. n. 5.* ut probeatur, an talis casus existat, ubi Imperator omnibus possessoribus nobilitatem ex possessione cedat? Cujus rei exemplum recens in feudis minoribus seu non regalibus non facile inveniemus, in Regalibus autem uno plura: & videtur id usu Germaniæ introductum esse, ut qui Ducatum, Marchionatum &c. possidet, non se nominet Inhaber des Herzogthums &c. (nisi forte pignoris jure possideat) sed Ducem, Marchionem &c. ex tacita investientis voluntate, Klock. *tom. 3. conf. 182. num. 241.* Nolden. *de Statu Nobil. cap. 5. num. 51. seq.* & hoc modo describuntur Duces, Comites, Barones &c. quod pro talibus habeantur, qui de Ducatu, Comitatu, Baronatu &c. sunt investiti *ii. Feud. 10. conf. Vitriar. illustr. l. 1. Tit. 16. post. num. 10. pag. 451.* ita non facile perlustrabimus alicujus principis titulum, qui non ejusmodi elogiis sit auctus, ut quamvis in Duces, Comites, Barones &c. nunquam sint creati, titulos tamen & impressas in signis gentilitiis referant. Nostram Sententiam confirmat A. B. *Cap. 20.* ubi expresse habetur, quod qui possidet Principatum vel Electoratum, debeat etiam dici Princeps vel Elector. Inde nomen accepisse quasdam civitates, ut dicantur Chur Städte / refert illustr. Dn. a Rhetz. *Jur. Publ. l. 1. Tit. 6. §. 8.* Sufficit ergo dari casum, ubi tacite titulos & insignia nobilium ceduntur & conferuntur per investituram, quamvis feuda mi-
nora

nora hodie abusive tantum nobilia vocaveris, quatenus sc. exercitium jurium Nobilitatis transferunt in possessorem.

§. IV. Imo si distincte procedere velis, nec per sanguinem *Continuatio The-*
transmitti nobilitatem erit dicendum; nam nobilitatis veræ *matis.*
fundamentum virtus est, quæ tanquam personalissima non
transmittitur. Quod autem descendantibus illa tribuatur,
hoc est, ex privilegio & voluntate primi conferentis, cui liberum
relinquendum est, an nobilitatis characterem, vel cum,
vel sine feudo imprimere alicui velit: inde tamen non statim
conficiendum est, virtutem hanc feudo inesse, sed quod nobilitatis
per feudum concessio sit quasi symbolica traditio. Ita,
si prædio connexa fuerint jura nobilia, e. g. Idictio, cui cedendæ
hodie Doctorum nemo dubium movet, non credendum est, prædium
conferre Idictionem possidenti, quia iridem incapax est ad talia
jura active recipienda, sed Dominum illa conferre per prædium.
Notum porro est, Comitum, Marchionum &c. dignitates & titulos
olim officia publica denotasse, quæ hereditaria non erant, sed
ex eo solo, quod quis v. c. Marchionatui esset præfectus, Marchio
audiebat, qui titulus officio ita connexus erat, ut separari non
posset: Postquam vero hereditaria sunt facta, titulus & dignitas
ad successores transmittitur; & recte quidem, quia etiam territoria
in familia manent. *Multz. Represent. Majest. pag. 3. cap. 10. §. 2. num. 169.*
Si vero quandoque ex familia exierit v. c. Marchionatus, novus
ille successor Marchionis titulum non secus consequetur, quam si
præfectum vocemus illum, qui præfecturæ datus est. Quod autem
hodie alicui extra ordinem, & qui tale territorium non possidet,
titulus quandoque tribuatur ab Imperatore, id ideo procedit facile,
quia hi tituli nullam hodie connexam habent functionem, sed
habentur pro honorariis, modo tantum in bonis habeant ad dignitatem
ejecti, ut illam tueri possint. In exemplum adducere solent Duces
Burgundiæ, qui Ducatus titulum non a territorio habent, possident
enim tantum Comitatum.

*Nobilitas
per se, an
sit cessibi-
lis?*

§. VI. Disputatum fuit hactenus de Principe nobilitatem per rem concedente; sequitur ut breviter etiam videamus, an ille, qui nobilitatem a Principe consecutus est, illam iterum cedere, vel communicare possit sine re: cessionem enim proprie acceptam nullum hic invenire locum in aprico est. Et dicendum, jure Rom. per matrimonium nobilitari foeminam plebejam *L. foeminae 8. ff. de Senat. L. 10. C. de Nupt. L. f. C. de incol. lib. X. & L. 13. C. de dignit.* indeque illam radiis mariti corruscare, *Nov. 105. c. 2.* ejusque privilegiis gaudere dicitur. *L. 2. f. C. de Episcop. & Cler. L. f. C. de injur.* Vice versa Nobilitas etiam admittitur, si foemina nobilis nubat plebejo. Ita Virginia cum esset patricia, per nuptias facta est plebeja. *Liv. Histor. lib. 10. L. 13. C. de Dignitat.* Quae vero dignitatem hoc casu retinere cupiunt, id impetrare solent a Principe, quod Antonium, Juliae Mammæ, consobrinae suae indulgisse notat Ulpianus *L. 12. ff. de Senator.* Hodie apud illustres Familias id usu obtinuit, ut uxores inferioris dignitatis maritis nuptæ, illustrem parentum titulum nihilominus retineant. Id quoque universale non est, quod foeminae nobiles plebejo nubentes, nobilitatem amittant, potius quandoque maritos pari nobilitate afficiunt, quod de Tricassii Galliae populis ex Cujacio refert Ziegler. *de Jur. Maj. L. 1. c. 28. n. 28.* num autem talis consuetudo rationem habeat, judicat idem Ziegl. *d. l. n. seq.* Imo hodie splendorem aliquem ab illustribus foeminis accedere ignobilioribus maritis, docet Ant. Peretz. *ad tit. C. de Dignitat. num. 50.*

§. VII. Deinde liberis ex matrimonio legitime contracto nobilitatem civilem competere, non est dubium: de naturalibus autem negandum id regulariter est; quamvis per consuetudinem locorum alicubi pro nobilibus haberi possint, ita tamen ut familiae insignia gerant per interlineam, quam Bartram, Germ. eint Strich vocant, unde proverbium, *Ein Strich dadurch. Besold. Lib. 1. Pol. cap. 11. §. 7. n. 60.* Idem de adoptivis dicendum aliqui putant, quod de legitimis fuit dictum,

arg.

arg. L. 5. & 10. ff. de Senat. Sed utut de Jure Rom. id defendi forte possit, ubi laxior ad nobilitatem perveniendi via erat, L. 1. C. de Præpos. lab. lib. XII. L. 1. C. de domest. L. 12. C. de Dignitat. L. 5. C. ad L. Jul. Majest. hodie tamen, ubi sanguini cohæret, & publicus imperii Status non leviter est mutatus, & Imperatoris Officialibus lucrosa solet esse nobilitatis concessio, aliud dicendum.

§. VIII. De Jure Retractus Gentilitio & conventionali ^{Jus Re-}
infra agatur ex professo, hic in materia feudorum, intuitu cess- ^{tractus}
sionis illum saltem præoccupabimus casum, ubi proximo agnato ^{Feudale}
jus Retractus competit, si feudum absque ejus consensu ab ^{non est.}
agnato possessore fuerit alienatum. Fluit autem hoc jus vel
ex pacto primi acquirentis, vel ex jure agnationis: Jure Saxon.
ex simultanea investitura. Undecunque autem illud veniat,
facile erit adjudicare, an cessio hujus Juris valeat, si cogitemus,
nullam in feudo regulari & proprio permissam esse alienationem,
ita nec cessionem, ne scilicet invito Domino novus obtrudatur
vasallus. Neque etiam cessio valebit in proximum agnatum,
hic enim, modo proximior ipsi non obstat, proprio jure succedit.
In improprio tamen feudo, ubi alienandi facultas est permissum,
cessio juris retractus non prohibebitur.

§. IX. Quod sequenti Capite de hypotheca rerum allo- ^{Hypothe-}
dialium dicetur, hic pro ratione poterit conferri. Hac thesi ^{ca feuda-}
saltem de hypotheca feudali quædam dicemus, an, si semel ^{lis, in ces-}
consensu domini quæsitæ, sine illius consensu alteri iterum ce- ^{sione re-}
di possit; an vero ad hujus cessionem denuo domini consen- ^{gulariter}
sus sit impetrandus? Affirmandum illud videtur ex II. Feud. 55. ^{opus non}
de prohib. feud. alienat. ibi: nulla liceat seu feudum totum vel ^{vo domi-}
partem aliquam vendere vel pignorarè vel quocunque modo di- ^{ni consen-}
strahere seu alienare, vel pro anima judicare, sine permissione su-
illius domini, ad quem feudum spectare dignoscitur. Maxime,
cum Domini consensus sit stricti juris & de persona ad perso-
nam extendi nequeat, Carpzov. L. 5. Resp. 36. num. 1. seqq. Con-
trarium tamen verius puto, nam text. II. Feud. 55. non loquitur

de hypotheca cedenda, sed constituenda noviter: Vasallus etiam hoc modo non agit contra intentionem Domini. Accedit, quod qualibet res praesumatur potius allodialis quam feudalis, *ii. Feud. 26. §. 1. & tit. 41. vers. sed si inter Dominum.* Dn. Struv. *de Feud. Cap. 16. aph. ii.* nullibi autem sancitum est, jus pignoris in re feudali constitutum, feudale esse, *Struv. C. 4. aph. 14. n. 2. f.* inde porro sequitur, jus istud ad quoscunque heredes jure hereditario transmitti, *Wehner. Pract. Observ. voc. Pfand-Lehen* / ubi allodiales heredes non in feudum, sed in pignus tantum succedere ait. add. *Struv. d. l. n. 1.* Vulgare quoque illud est, in casu dubio dari recursum ad jus civile, *ii. Feud. 1.* Carpzovio facile largimur, consensum esse stricti juris; eatenus tamen, ne vasallus aliter obliget, quam Dominus concessit: In cedenda vero hypotheca circa ipsum feudum non disponitur, *Lenz. Cap. 26. m. 2. n. 19. add. Dn. Brunnem. C. 4. n. 87.* Sed quicquid horum sit, in Saxonia Electorali tamen Carpz. sententia praevalet, ut quae speciali sanctione nititur de d. 1. Febr. 1614. §. Und ob wohl --- keine dergleichen Cession ohne des Lehn-Herrn neue Einwilligung / unangesehen der Verschreibung / und darüber zu Anfang ausgewürckten Consens, die Clausul von jeden getreuen Inhabern einverleibet / für Erbsttig erkennet werden &c.

*Dos filia
ex feudo
debita
non cedi-
tur.*

§. X. Ex feudis inter alia foemini debetur dos, & refertur inter onera feudalia ex Germaniae moribus, *Mev. P. III. dec. 367. n. 2.* non autem debetur absolute, sed intuitu matrimonii, si nuptias contraxerit, *Hartm. Pistoris L. 2. qu. 37. num. f. Lenz. Cap. 29. m. 11. n. 5. seq. Struv. c. 14. aph. 17. n. 6.* propterea etiam non transmittitur non secuto matrimonio, tanquam deficiente conditione, propter quam dos ista debebatur, *Struv. d. l.* Quod autem transmissibile non est, non est cessibile, sicut supra probavimus. Quomodo igitur valebit hujus cessio, quod penes cedentem jure non reperitur, & qui plus juris in cessionarium non transfert, quam ipse habet. Secus igitur, si post infecutas nuptias hanc actionem marito suo cedat.